

A város kárpótlása meghurcolt polgárainak

Hatvan tanácsa tegnapi ülésén egyhangúan döntött; nem várnak tovább; rehabilitálják a városból 1950-ben jogtipró módon és embertelenül kiebrudalt, kisemmizett polgárokat. Több mint 30 vasutas családot ért ily módon több generációra is áthúzódó sérelem. S bár a kormány úgy döntött múlt heti ülésén, hogy egyszeri kártérítésre az államkasszában nincs fedezet, Hatvanban 21 családot saját erőből 180—180 ezer forintos jóvátételben részesítenek. A tanácsülésen szinte mindenki egyetértett abban: az összeg — az okozott szenvedésekhez képest — jelképesnek tekinthető.

1950. június 19-én az újhatvani katolikus templom bejáratánál ferences rendi papok és apácák gyülekeztek. Az erősen vallásos érzelmű helybeliek nem ismerték őket. Mégis nyugtalankodtak sorsuk iránt. Az emberek csoportokba verődve tárgyalták a fejleményeket, miközben az ávósok több helybéli lakásáról elhurcoltak, s tereltek a katolikus körbe. Mintha tüntetés lett volna. Még nagyobb lett a tömeg. A város egykori tisztikara és az államvédelmisek összehangolt provokációját — a cél a megfélemlítés volt — nemcsak az bizonyítja, hogy előre összeállított címlista szerint halászták ki otthonukból az embereket, hanem, hogy másnap, 20-án 76 vasutast azonnali hatállyal elbocsátottak, vagy szolgálatukból elzavartak. További útjuk állomásai: a helyi rendőrség, majd az Andrássy út 60., Kistarcsa: a férfiakat onnan Recskre, a családokat Hortobágyra szállították. Javaikat elkobozták, lakásukba idegeneket költöztettek.

A Recski Szövetség helyi szervezetének vezetője, Nagy Antal igen politikusan, először az MSZMP helyi bizottságának támogatását szerezte meg a rehabilitációhoz. Csatlakozott jogos követelésükhöz az ellenzék is. A tanácsülés javaslataik közül azt is megszavazta, hogy az újhatvani templom falán emléktábla örökítse meg a meghurcoltak neveit, hogy soha többé ne fordulhasson elő ilyen embertelenség a városban.

A városi tanácselnök, Angeli István kezdeményezésére az első lépcsőben, még ezen a héten a kártérítésre jelentkezők 10—10 ezer forintot vehetnek át a tanácstól. Ily módon is szeretnénk kifejezni a város határozott akaratát a rehabilitációra — mondta az elnök. A további hetekben, hónapokban pedig azt fogják megvizsgálni, hogy az egységesen járó 180 ezer forint miből teremthető elő. Volt hozzászóló, aki javasolta, még az idén rendezzék az ügyet. De hát a tanács pénztárcája jelenleg üres, s a kö-

vetkező évi költségvetés csak jövő márciusra fog véglegessé válni. Ezért úgy döntöttek, hogy március lesz a legutolsó határideje az összegek átutalásának. A három és fél milliót a Recski Szövetségen keresztül fogják elosztani.

Csaknem kétórás vitát követően döntöttek arról is, hogy különbizottságot hoznak létre. Ennek feladata a többi közt egy levél megfogalmazása és eljuttatása a Belügyminisztériumba, hogy megkeressék azt a formát, miként lehetséges a kártérítésre fordított pénzt, vagy annak egy részét közcélokra visszaigényelni. Ha nem sikerülne, akkor az összeget a város saját erejéből kigazdálkodja. Elhangzott a tanácsülésen: bár az egykori törvénysértők haszonélvezői közül többen is ott élnek a városban, senkinek nem áll szándékában velük leszámolni. Viszont elképzelhető, hogy kártérítési igényt nyújtanak be a téesszel szemben, mivel az a jószágrekvirálásból kivette a részét. A tanácsülés elvetette, hogy népszavazás döntsön a jóvátétel kérdésében. Az ellenzék és a tanácsiak is egyetértettek abban, hogy a rehabilitáció hátralévő részét nem szabad elnyújtani. Az MDF képviselőjének véleményét — az MSZMP vagyonából járuljon hozzá a kártérítéshez — szintén megfontolják.

Hatvan példát mutatott. Lesznek-e vajon követők?

(márványi—szluka)